

WET- EN REGELGEVING SOCIAAL DOMEIN 2026

WET- EN REGELGEVING SOCIAAL DOMEIN 2026

Onder redactie van:

Kees-Willem Bruggeman & Hans van Rooij

Berghauser Pont Publishing

www.berghauserpont.nl

ISBN: 9789493376182

NUR: 823

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro). Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg besteed is, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele (druk) fouten en onvolledigheden, noch voor gevolgen hiervan.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photo print, microfilm or any other means, without the publishers prior written permission.

Voorwoord

Het boek dat u nu in handen houdt, is alweer de dertiende druk van de wettenbundel die tot en met de vierde druk werd uitgegeven onder de titel *Kernregelingen voor de uitvoering van het sociaal domein* en sindsdien onder de huidige titel.

Aan het concept van het boek is niets veranderd in vergelijking met de voorgaande druk. Het gaat nog altijd om een selectie van wet- en andere regelgeving op het terrein van de drie grote sociaalrechtelijke die op het niveau van gemeenten in medebewind worden uitgevoerd: de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Jeugdwet. In deze wettenbundel vindt u de teksten van deze wetten zelf en de naar onze mening belangrijkste onderliggende regelingen, zijnde de relevantste voor zittingen bij bezwarencommissies, rechtbanken en de Centrale Raad van Beroep. De peildatum van de wetteksten is 1 januari 2026.

Nog altijd is daarnaast het domein schuldhulpverlening opgenomen. Ten aanzien van de zelfstandigenregelingen die bekend staan als de Tozo-regelingen kunnen naar onze inschatting nog steeds procedures lopen en deze regelingen zijn om die reden vooralsnog gehandhaafd.

Deze wettenbundel biedt in samenhang met het boek *Inleiding tot het sociaal domein. Participatiewet, Wmo 2015 en Jeugdwet uitgelegd*, dat een beleidsmatige en niet al te juridische invalshoek heeft en waarvan net een nieuwe en geactualiseerde druk is verschenen, een prima basis om inzicht te verkrijgen in het gemeentelijke sociale domein. 'Inleiding' is beschrijvend van karakter, terwijl de onderhavige wettenbundel juist de onderliggende juridische teksten weergeeft.

Inmiddels heeft de Participatiewet in balans kracht van wet. Een deel ervan is ook al in werking getreden, een ander deel nog niet. We hebben ervoor gekozen om de reeds in werking getreden bepalingen regulier weer te geven in de Participatiewet. De nog niet geldende artikelen hebben we apart opgenomen in de Participatiewet in balans met vermelding van de beoogde datum van inwerkingtreding.

Wij staan zoals altijd open voor tips ter verbetering. U kunt voor uw reacties e-mailen met de uitgever via info@berghauserpont.nl of rechtstreeks met de samenstellers op info@hansvanrooij.nl of cwcabrug@xs4all.nl.

Veel succes!

Culemborg/Eindhoven, maart 2026

Kees-Willem (mr. C.W.C.A.) Bruggeman en Hans (mr. H.F.) van Rooij

Inhoud

VOORWOORD	5
DOMEIN BIJSTAND	11
PARTICIPATIEWET	13
Hoofdstuk 1 Algemeen	13
Hoofdstuk 2 Rechten en plichten	21
Hoofdstuk 3 Algemene bijstand	36
Hoofdstuk 4 Aanvullende inkomensondersteuning en aanpassing bedragen	45
Hoofdstuk 5 Uitvoering	48
Hoofdstuk 6 Bevoegdheden en faciliteiten gemeenten	57
Hoofdstuk 7 Financiering, toezicht en informatie	70
Hoofdstuk 7a Overgangsrecht	73
Hoofdstuk 7b Tegemoetkoming door onze minister in verband met hoge energiekosten	80
Hoofdstuk 7c Tegemoetkoming in verband met alleenverdienersproblematiek	81
Hoofdstuk 8 Slotbepalingen	82
PARTICIPATIEWET IN BALANS	84
Artikel I	84
Artikel II Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	91
Artikel III Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen	95
Artikel V Inwerkingtreding	98
Artikel VI Citeertitel	98
WET INKOMENSVOORZIENING OUDERE EN GEDEELTELIJK ARBEIDSONGESCHIKTE WERKLOZE WERKNEMERS	99
Hoofdstuk I Algemene bepalingen	99
Hoofdstuk II De uitkering	102
Hoofdstuk III Rechten en plichten	116
Hoofdstuk IV Uitvoering, gegevensverstrekking en informatievoorziening	120
Hoofdstuk V Financiering	124
Hoofdstuk VI Rechtsbescherming	125
Hoofdstuk VII Strafbepalingen en overgangsbepalingen	126
Hoofdstuk VIII Slotbepalingen	128

WET INKOMENSVOORZIENING OUDERE EN GEDEELTELIJK ARBEIDSONGESCHIKTE GEWEZEN ZELFSTANDIGEN	129
Hoofdstuk I Algemene bepalingen	129
Hoofdstuk II De uitkering	132
Hoofdstuk III Rechten en plichten	146
Hoofdstuk IV Uitvoering, gegevensverstrekking en informatievoorziening	150
Hoofdstuk V Financiering	154
Hoofdstuk VI Rechtsbescherming	156
Hoofdstuk VII Strafbepalingen en overgangsbepalingen	156
Hoofdstuk IX Slotbepalingen	157
ALGEMEEN INKOMENSBSLUIT SOCIALEZEKERHEIDSWETTEN	160
Hoofdstuk 1 Algemeen	160
Hoofdstuk 2 Volksverzekeringen en sociale voorzieningen	161
Hoofdstuk 3 Werknemersverzekeringen en Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten	167
Hoofdstuk 4 Bepaling van het inkomen	175
Hoofdstuk 5 Slotbepalingen	177
BESLUIT AANWIJZING REGISTRATIES GEZAMENLIJKE HUISHOUDING 1998	180
BESLUIT BIJSTANDVERLENING ZELFSTANDIGEN 2004	183
Hoofdstuk I Begripsomschrijvingen	183
Hoofdstuk II Algemene bepalingen	184
Hoofdstuk III Nadere bepalingen voor groepen zelfstandigen	188
Hoofdstuk IV De aanvraag	191
Hoofdstuk V Verplichtingen	191
Hoofdstuk VI Terugvordering	194
Hoofdstuk VII Financiering	195
Hoofdstuk VIIa Tijdelijke afwijkende regels voor instroom tijdens eerste kwartaal 2022	196
Hoofdstuk VIII Slotbepalingen	196
BESLUIT GELIJKSTELLING VREEMDELINGEN PARTICIPATIEWET, IOAW EN IOAZ	199
BESLUIT LOONKOSTENSUBSIDIE EN MINIMUMBEDRAGEN STUDIETOESLAG PARTICIPATIEWET 2021	201
BOETEBESLUIT SOCIALEZEKERHEIDSWETTEN	205

TIJDELIJKE OVERBRUGGINGSREGELING ZELFSTANDIG ONDERNEMERS (STB. 2020,118), OORSPRONKELIJKE TEKST	211
Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen	211
Hoofdstuk 2. Algemene bijstand	212
Hoofdstuk 3. Bijstand voor bedrijfskapitaal	213
Hoofdstuk 4. Ministeriële regeling tot uitbreiding en verlenging	214
Hoofdstuk 5. Financiering en verantwoording	215
Hoofdstuk 6. Slotbepalingen	215
TIJDELIJKE OVERBRUGGINGSREGELING ZELFSTANDIG ONDERNEMERS	217
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen	217
Hoofdstuk 2 Algemene bijstand	218
Hoofdstuk 3 Bijstand voor bedrijfskapitaal	219
Hoofdstuk 4 Ministeriële regelingen	221
Hoofdstuk 5 Financiering en verantwoording	222
Hoofdstuk 6 Slotbepalingen	223
DOMEIN MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	225
WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING 2015	227
Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen en algemene bepalingen	227
Hoofdstuk 2 Maatschappelijke ondersteuning	231
Hoofdstuk 3 Kwaliteit	244
Hoofdstuk 3a Overige voorzieningen voor maatschappelijke ondersteuning	246
Hoofdstuk 4 Veilig Thuis	248
Hoofdstuk 5 Gegevensverwerking	255
Hoofdstuk 6 Toezicht en handhaving	265
Hoofdstuk 7 Wijziging andere wetten	265
Hoofdstuk 8 Invoerings- en slotbepalingen	268
UITVOERINGSBESLUIT WMO 2015	274
Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen	274
Hoofdstuk 2 Gelijktelling vreemdeling	275
Hoofdstuk 3 Bijdrage in de kosten van een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget	276
Hoofdstuk 4 Veilig Thuis	287
Hoofdstuk 4a Tolkvoorzieningen auditief gehandicapten leefdomein	291
Hoofdstuk 5 Overige bepalingen	292
Hoofdstuk 6 Wijziging van andere besluiten	293
Hoofdstuk 7 Overgangs- en slotbepalingen	294
Hoofdstuk 8 Inwerkingtreding en citeertitel	295
REGELING GEHANDICAPTENPARKEERKAART	297
Bijlage	300

DOMEIN JEUGD

303

JEUGDWET

305

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen en reikwijdte	305
Hoofdstuk 1a Landelijke voorzieningen	310
Hoofdstuk 2 Gemeente	311
Hoofdstuk 3 Gecertificeerde instellingen	317
Hoofdstuk 4 Eisen aan jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen	318
Hoofdstuk 5 Pleegzorg	328
Hoofdstuk 6 Gesloten jeugdhulp bij ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen	329
Hoofdstuk 7 Gegevensverwerking, privacy en toestemming	347
Hoofdstuk 8 Financiën en verantwoording	361
Hoofdstuk 9 Onderzoek, toezicht en handhaving	364
Hoofdstuk 9a Stelselonderzoek, vroegsignalering en toezicht door de zorgautoriteit	369
Hoofdstuk 10 Overgangsrecht	371
Hoofdstuk 11 Wijziging van andere wetten	373
Hoofdstuk 12 Slotbepalingen	373

BESLUIT JEUGDWET

378

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen en reikwijdte	378
Hoofdstuk 2 De gemeente	379
Hoofdstuk 3 De certificering	380
Hoofdstuk 4 Verplichtingen voor jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en het college	382
Hoofdstuk 5 Professionalisering	384
Hoofdstuk 6 Gesloten jeugdhulp bij ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen	388
Hoofdstuk 7 Verwijsindex en beleidsinformatie	392
Hoofdstuk 8 Financiën en verantwoording	397
Hoofdstuk 9 Wijziging in andere algemene maatregelen van bestuur	398
Hoofdstuk 10 Slotbepalingen	400

DOMEIN SCHULDHULPVERLENING

403

WET GEMEENTELIJKE SCHULDHULPVERLENING

405

BESLUIT GEMEENTELIJKE SCHULDHULPVERLENING

410

1 Bijlage behorend bij artikel 4, derde lid, onderdeel e	416
--	-----